

Besluit van 16 februari 2022 houdende de opleidings- en erkenningseisen voor het profiel forensische geneeskunde¹

(Besluit forensische geneeskunde)

Het College Geneeskundige Specialismen,

Gelet op de Regeling specialismen en profielen geneeskunst van de KNMG

Gezien het advies van Federatie Medisch Specialisten, Forensisch Medisch Genootschap, GGD GHOR Nederland, Huisartsopleiding Nederland, Koepel van Artsen Maatschappij en Gezondheid, Opleidingsinstelling Zeebralm FG/HVB, Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten, Vereniging voor Verslavingsgeneeskunde Nederland

BESLUIT:

¹ Dit Besluit is gepubliceerd in Medisch Contact van 21 oktober 2022, nr. 42 en treedt met terugwerkende kracht in werking op 1 februari 2022.

Hoofdstuk A **Algemene bepalingen**

A.1. **Begripsomschrijvingen**

In dit besluit wordt verstaan onder

forensisch arts:	een arts die is ingeschreven in het betreffende profielregister;
forensische geneeskunde:	het deelgebied van de geneeskunde dat wordt ingezet voor het strafrecht (waaronder lijkschouw) en zich richt op het gebruik van medische kennis voor de waarheidsvinding, voor advisering van politie en justitie en voor een verantwoord verblijf onder verantwoordelijkheid van de overheid in een strafrechtelijke context;
keuzestage:	een onderdeel van de opleiding dat tot doel heeft de aiOS de gelegenheid te geven diens competenties te verdiepen in een specifiek onderdeel van de forensische geneeskunde;
LOP:	het landelijk Opleidingsplan voor de opleiding tot Forensisch arts van het Forensisch Medisch Genootschap (FMG);
opleiding: stage:	de opleiding tot forensisch arts; in afwijking van het Kaderbesluit CGS een onderdeel van de opleiding forensische geneeskunde dat plaats vindt buiten de forensische geneeskunde;
wetenschapstage:	een periode bij een universiteit waarbij de aiOS zelfstandig medisch wetenschappelijk onderzoek uitvoert in een zelfgekozen aspect van de forensische geneeskunde.

A.2. **Schakelbepaling**

1. De bepalingen van het Kaderbesluit CGS en het Kaderbesluit profielen zijn van overeenkomstige toepassing, tenzij in dit besluit anders is bepaald.
2. In het Kaderbesluit CGS wordt voor de forensische geneeskunde verstaan onder:
 - a. specialisme: profiel forensische geneeskunde;
 - b. wetenschappelijke vereniging: Forensisch Medisch Genootschap.

A.3. **Profiel**

1. De forensische geneeskunde is als profiel binnen cluster 3 aangewezen, hieraan is de titel forensisch arts verbonden en er is een register van forensisch artsen ingesteld.
2. De KNMG kan bepalen, dat een titel, bedoeld in het eerste lid, als woordmerk wordt gedeponereerd, waarbij achter de titel de afkorting KNMG wordt geplaatst. In dat geval wordt een reglement voor het gebruik van het toezicht op het betreffende woordmerk opgesteld.

A.4. **Opleidingsplan**

De opleiding tot forensisch arts voldoet aan het LOP.

Hoofdstuk B **De opleiding**

B.1. **Duur**

De nominale duur van de opleiding bedraagt drie jaar.

B.2. **Profielgebonden competenties**

1. De opleiding is gericht op het bereiken van de door het CGS vastgelegde algemene en profielgebonden competenties.
2. De profielgebonden competenties zijn vastgelegd in het LOP.

B.3. Structuur van de opleiding

1. De opleiding bestaat uit:
 - a. praktijkopleiding, inclusief stages; en
 - b. cursorisch onderwijs.
2. De praktijkopleiding bestaat uit de volgende onderdelen:
 - a. forensische geneeskunde;
 - b. stage huisartsgeneeskunde of spoedeisende geneeskunde;
 - c. stage verslavingszorg of psychiatrie;
 - d. stage sociale geneeskunde;
 - e. wetenschapsstage; en
 - f. keuzestage.

B.4. Inhoud van de opleiding

De opleiding omvat de volgende Entrustable Professional Activities (EPA's):

- a. lijkschouw uitvoeren bij euthanasie/hulp bij zelfdoding;
- b. lijkschouw uitvoeren zonder forensische opsporing;
- c. lijkschouw algemeen uitvoeren;
- d. lijkschouw uitvoeren bij complexe zaken;
- e. arrestantenzorg algemeen uitvoeren;
- f. arrestantenzorg psychiatrie uitvoeren;
- g. arrestantenzorg verslaving en acute intoxicatie uitvoeren;
- h. afnemen lichaamsmateriaal bij levenden;
- i. zedenonderzoek uitvoeren;
- j. letselrapportage zonder benoeming;
- k. letselrapportage met benoeming;
- l. optreden als deskundige ter zitting/bij R(H)C;
- m. afhandelen melding overleden minderjarige;
- n. NODOK-procedure indiceren en uitvoeren;
- o. forensisch medisch onderzoek minderjarigen uitvoeren;
- p. vakwetenschappelijke ontwikkelingen bijhouden en implementeren;
- q. uitvoeren van een wetenschappelijk (deel)onderzoek.

B.5. Cursorisch onderwijs

Het cursorisch onderwijs is vormgegeven overeenkomstig het LOP en omvat de volgende onderdelen:

- a. Kerntaak Lijkschouw;
- b. Kerntaak Arrestantenzorg;
- c. Kerntaak Forensisch Medisch Onderzoek;
- d. Kerntaak Minderjarigen;
- e. Kerntaak Wetenschap en onderzoek;
- f. Thema Juridisch kader; en
- g. Thema Professionele ontwikkeling.

B.6. Plaats van de opleiding

De opleiding vindt plaats in een opleidingsinstituut en in een of meer opleidingsinstellingen en een of meer stage-instellingen.

B.7. Toetsing en beoordeling

Toetsing en beoordeling van de aios gedurende diens opleiding vindt plaats overeenkomstig het LOP.

Hoofdstuk C **De erkenning**

C.1. Erkenning stage

1. In aanvulling op artikel C.2, derde lid Kaderbesluit CGS erkent de RGS voor de opleiding forensische geneeskunde tevens een of meer stage-instellingen en stageopleiders.
2. In de artikelen G.7, eerste lid onder a, c en k, onderdeel vii en G.10 Kaderbesluit CGS wordt onder opleidingsinstelling en opleider tevens begrepen stage-instelling respectievelijk stageopleider.

C.2. Erkenning stage-instelling

1. Om voor erkenning als stage-instelling in aanmerking te komen zijn op de instelling de artikelen C.3, tot en met C.6, alsmede artikel G.6 Kaderbesluit CGS van overeenkomstige toepassing en wordt in die artikelen opleidingsinstelling gelezen als stage-instelling, tenzij de RGS in een individueel geval dispensatie verleent van een of meer onderdelen van deze artikelen.
2. In afwijking van het eerste lid, kan de RGS een stage-instelling als zodanig erkennen, indien de betreffende instelling reeds is erkend voor een andere geneeskundige vervolgopleiding of een onderdeel daarvan.
3. In afwijking van het eerste lid en tweede lid, kan de wetenschapsstage of een deel daarvan in een niet door de RGS erkende instelling plaats vinden, mits in het kader van detachering vanuit en onder toezicht en verantwoordelijkheid van het betreffende opleidingsinstituut en de betreffende instituutsopleider. In dat geval wijst de instituutsopleider een stagebegeleider aan die de aios begeleidt tijdens de wetenschapsstage.
4. Op de stage-instelling zijn de artikelen C.9 tot en met C.18 Kaderbesluit CGS van overeenkomstige toepassing en wordt in die artikelen opleidingsinstelling gelezen als stage-instelling.

C.3. Erkenning stageopleider

Om voor erkenning als stageopleider bij een stage-instelling als bedoeld in artikel C.2 in aanmerking te komen, voldoet de beoogd stageopleider aantoonbaar aan de volgende eisen:

- a. deze is ingeschreven in een register als bedoeld in artikel 3 van de wet;
- b. deze is ten minste 16 uur per week werkzaam in of voor de stage-instelling; en
- c. deze stelt een instellingsopleidingsplan op voor de betreffende stage.

Hoofdstuk D Registratie en herregistratie

D.1. Uitoefening profiel

In aanvulling op artikel D.9, eerste lid, onder a van het Kaderbesluit CGS wordt voor de forensische geneeskunde onder werkzaamheden verrichten tevens begrepen het doen van diensten in de forensische geneeskunde.

D.2. Zij-instroom

Voor de forensisch arts die als zodanig is geregistreerd in het betreffende profielartsenregister en die in aanmerking wil komen voor inschrijving in het register voor artsen maatschappij en gezondheid, is de zij-instroomregeling, bedoeld in de artikelen G.11 tot en met G.15 van het Kaderbesluit CGS van overeenkomstige toepassing.

Hoofdstuk E Slotbepalingen

E.1. Overgangsbepalingen

1. De aios die op 1 februari 2022 is ingeschreven in het opleidingsregister voor de opleiding tot forensisch arts, kan diens opleiding afronden overeenkomstig het Kaderbesluit profielen dat vóór die datum van toepassing was, dan wel in afstemming met diens opleider de opleiding afronden overeenkomstig het onderhavige besluit, in welk geval de aios diens opleidingsschema uiterlijk 1 september 2022 dienovereenkomstig aanpast, danwel toegang verkrijgen tot de tweede fase van de opleiding tot arts maatschappij en gezondheid, overeenkomstig artikel B.3 van het Besluit maatschappij en gezondheid.

2. De opleidingsorganisatie of -professional die is erkend voor de opleiding tot forensisch arts op grond van het Kaderbesluit profielen dat vóór 1 februari 2022 gold, is van rechtswege erkend voor de opleiding tot forensisch arts op grond van het onderhavige besluit.
3. De forensisch arts die op 1 februari 2022 is ingeschreven in het betreffende profielartsenregister van de RGS, behoudt diens inschrijving totdat diens registratietermijn expireert, waarna de eisen voor herregistratie, bedoeld in het Kaderbesluit CGS van toepassing zijn.
4. De forensisch arts die op 1 februari 2022 tevens is geregistreerd als arts maatschappij en gezondheid, behoudt de betreffende registratie totdat de bijbehorende registratietermijn expireert, waarna bij zowel de herregistratie voor het profiel als voor het specialisme afzonderlijk de eisen voor herregistratie, bedoeld in het Kaderbesluit CGS van toepassing zijn. Bij de daarbij horende beoordeling van het werkzaam zijn voor de herregistratie als forensisch arts, bedoeld in artikel D.9 van het Kaderbesluit CGS, worden werkzaamheden in het specialisme maatschappij en gezondheid tevens beschouwd als zijnde werkzaamheden in het profiel forensische geneeskunde.
5. De arts die op enig moment in de periode van 1 januari 2019 tot 1 januari 2024 is ingeschreven in het register van forensisch arts FMG van het Forensisch Medisch Genootschap komt in aanmerking voor inschrijving in het profielartsenregister voor forensisch arts KNMG indien deze voldoet aan de volgende cumulatieve eisen:
 - a. de arts vraagt de RGS uiterlijk op 31 december 2023 om inschrijving in het profielartsenregister voor forensisch arts KNMG;
 - b. de arts is op het moment van de aanvraag en op het moment van inschrijving in het profielartsenregister voor forensisch arts KNMG als forensisch arts FMG ingeschreven in het betreffende register van het Forensisch Medisch Genootschap;
 - c. de arts heeft in de vijf jaar voorafgaand aan de aanvraag gemiddeld over deze vijf jaar ten minste 16 uur per week werkzaamheden in de forensische geneeskunde verricht, waaronder wordt begrepen het verrichten van diensten voor de forensische geneeskunde;
 - d. de arts heeft de werkzaamheden bedoeld onder c, in ten minste drie van de vijf jaar voorafgaand aan de aanvraag verricht; en
 - e. de arts heeft in de vijf jaar voorafgaand aan de aanvraag gemiddeld over deze vijf jaar voor ten minste 40 geaccrediteerde uren of het equivalent daarvan in punten, per jaar deelgenomen aan deskundigheidsbevorderende activiteiten.
6. Het vierde lid is van overeenkomstige toepassing op de arts die op grond van het vijfde lid in het profielartsenregister van forensisch arts van de RGS wordt ingeschreven.
7. In aanvulling op het tweede en derde lid, wordt tot en met 31 december 2023 bij de beoordeling van de deskundigheidsbevordering, de evaluatie individueel functioneren en de externe kwaliteitsevaluatie, bedoeld in artikel D.10, D.11 respectievelijk D.12 van het Kaderbesluit CGS, alsmede voor de erkenning als opleidingsorganisaties en opleidingsprofessionals, bedoeld in hoofdstuk C en G van het Kaderbesluit CGS uitgegaan van de systemen en beleidsafspraken, die vóór 1 februari 2022 voor herregistratie respectievelijk erkenning golden.

E.2. Wijziging van besluiten

1. De vijfde alinea van de toelichting in het Kaderbesluit profielen, komt als volgt te luiden:
 Profielen die vallen onder cluster 3 van het Kaderbesluit CGS, als eerste fase binnen de opleiding maatschappij en gezondheid:
 - Beleid en advies
 - Infectieziektebestrijding
 - Jeugdgezondheidszorg
 - Medische milieukunde
 - Sociaal medische indicatiestelling en advisering
 - Tuberculosebestrijding
 - Donorgeneeskunde.
 Zelfstandig profiel dat valt onder cluster 3 van het Kaderbesluit CGS:
 - Forensische geneeskunde.
2. Artikel A.2, eerste lid, onder e, artikel A.3, eerste lid, onder e en artikel E.1 van het Besluit profielen maatschappij en gezondheid komen te vervallen.
3. Artikel B.2 van het Besluit profielen maatschappij en gezondheid komt als volgt te luiden:
 Voor de profielen jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding, tuberculosebestrijding en medische milieukunde als bedoeld in artikel A.2, onder respectievelijk a, b, c en f is artikel B.7. van

het Besluit maatschappij en gezondheid van overeenkomstige toepassing.

E.3. Bekendmaking

1. In het officiële orgaan van de KNMG wordt mededeling gedaan van de vaststelling en wijziging van dit besluit.
2. De mededeling in het officiële orgaan van de KNMG genoemd in het eerste lid bevat tenminste de titel van het besluit of wijziging en de datum van inwerkingtreding van het besluit of wijziging.
3. De integrale tekst van dit besluit zal op de website van de KNMG worden geplaatst (www.knmg.nl/opleidingenregistratie).

E.4. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het officiële orgaan van de KNMG, waarin mededeling wordt gedaan van de vaststelling van dit besluit, en werkt terug tot en met 1 februari 2022.

E.5. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit forensische geneeskunde.

Utrecht, 16 februari 2022

drs. J.D. Beugelaar,
voorzitter CGS

mr. M.C.J. Rozijn,
secretaris CGS

Toelichting

Algemeen

Dit besluit bevat de erkenning van de forensische geneeskunde als profiel alsmede de specifieke opleidings-, erkennings- en herregistratie-eisen voor het profiel forensische geneeskunde in aanvulling op het Kaderbesluit CGS.

De forensische geneeskunde was een bestaand profiel, als eerste fase binnen de opleiding tot arts maatschappij en gezondheid. Met dit besluit wordt de forensische geneeskunde een zelfstandig profiel, waarbij de opleiding wordt verlengd van twee naar drie jaar.

Vanwege de structuur van de opleiding forensische geneeskunde met bijvoorbeeld een opleidingsinstituut en de historische verbinding met het specialisme maatschappij en gezondheid, heeft het CGS ervoor gekozen het profiel als zelfstandig profiel binnen cluster 3 te houden.

Artikelsgewijs

A.3. Profiel

Eerste lid: het instellen (en opheffen) van een profielregister door het CGS is vastgelegd in artikel 14 van de Regeling. Anders dan voor het specialistenregister geldt, vloeit de taak tot het instellen van een profielregister niet voort uit de Wet BIG.

Tweede lid: Anders dan bij registratie in een specialistenregister leidt een registratie in een profielartsenregister niet tot het wettelijke recht een beschermde titel te voeren. De titel verbonden aan een inschrijving in een profielregister is niet wettelijk beschermd. Door de introductie van een woordmerk kan de titel verbonden aan de inschrijving in een profielregister merkenrechtelijk worden beschermd. Op die manier wordt bewerkstelligd dat alleen artsen die in het register staan ingeschreven rechtmatig de daarbij behorende titel kunnen voeren. Dit reglement vormt een invulling van de eis uit artikel 2.37, eerste lid van de Benelux Merkenwet dat bij een collectief merk een reglement op het gebruik en het toezicht moet worden aangeleverd waarin de gemeenschappelijke kenmerken van de waren of diensten worden vermeld en tot waarborg waarvan het merk is bestemd. Het reglement moet eveneens bepalen hoe een deugdelijk en doeltreffend toezicht op deze kenmerken wordt gehouden, met de bijbehorende passende sancties.

B.2. Profielgebonden competenties

In het landelijk opleidingsplan zijn de competenties nader uitgewerkt. Het is de bedoeling dat de aios aan het eind van de opleiding aan die competenties voldoet.

B.3 Structuur van de opleiding

Tweede lid: De in dit lid genoemde stages in vakgebieden, niet zijnde forensische geneeskunde zijn kort en duren in beginsel drie maanden. Het volgen van een dergelijke stage in bijvoorbeeld de huisartsgeneeskunde, suggereert niet dat een forensisch arts hetzelfde kennis- en vaardighedeniveau heeft als een huisarts. Dat is onmogelijk. De bedoeling van de stages is kennis maken met en ervaring opdoen in het betreffende vakgebied, zodat de forensisch arts beter kan inschatten of en wanneer een specialist zoals de huisarts ingeschakeld moet worden.

De onder e genoemde wetenschapsstage kan zowel in de vorm van een blok van bijvoorbeeld enkele maanden als in een lijn gedurende de hele opleiding, of een combinatie daarvan worden ingevuld.

B.4. Inhoud van de opleiding

De afkorting R(H)C in dit artikel staat voor raadsheer-commissaris bij het gerechtshof of rechter-commissaris bij de rechtbank.

De afkorting NODOK staat voor: nader onderzoek doodsoorzaken kinderen.

E.1. Overgangsbepalingen

Eerste lid: Het besluit forensische geneeskunde is van toepassing op aiossen die vanaf 1 februari 2022 met de opleiding tot forensisch arts starten. In het eerste lid wordt geregeld dat aiossen die op die datum al in opleiding waren, de oude tweejarige opleiding kunnen afmaken. Zij kunnen er in overleg met hun opleider ook voor kiezen om de opleiding om te zetten naar de nieuwe driejarige opleiding. Zij moeten dat dan wel voor 1 september 2022 doen. Zij houden bovendien toegang tot de tweede fase van de opleiding

maatschappij en gezondheid.

Tweede lid: In dit lid wordt geregeld dat de opleidingsactoren die al zijn erkend voor de oude tweejarige opleiding, van rechtswege ook erkend zijn voor de nieuwe driejarige opleiding.

Derde lid: In dit lid wordt geregeld dat de forensisch arts die op 1 februari 2022 als zodanig is geregistreerd in het register voor forensisch artsen, dit ook na die datum blijft, totdat de registratietermijn expireert. De forensisch arts kan dan zoals gebruikelijk herregistratie aanvragen.

Vierde lid: In dit lid wordt geregeld dat voor de forensisch arts die op 1 februari 2022 tevens is geregistreerd als arts maatschappij en gezondheid (dubbelregistratie), bij diens herregistratie als forensisch arts, de werkzaamheden in het specialisme maatschappij en gezondheid ook als werkzaamheden als forensisch arts meetellen. Voor deze overgangsregeling is gekozen, omdat in de tijd voor 1 februari 2022 forensische geneeskunde een van de profielen van maatschappij en gezondheid was en een van de profielen die in de opleiding tot arts maatschappij en gezondheid tot de eerste fase behoorde. In de nieuwe situatie is dat niet meer het geval en is forensische geneeskunde een zelfstandig profiel.

De groep die voor deze regeling in aanmerking komt is circa 60 man groot en zal met de jaren verdwijnen. Deze artsen met een dubbelregistratie vervullen in de praktijk beide disciplines vaak gecombineerd in hun functies.

Een soortgelijke regeling moet ook voor de omgekeerde variant gelden, maar dat moet in het besluit maatschappij en gezondheid worden geregeld. Bedoeld wordt dat voor artsen maatschappij en gezondheid met een dubbelregistratie als forensisch arts, bij hun herregistratie de werkzaamheden als forensisch arts ook meetellen voor de registratie als arts maatschappij en gezondheid. Dat zal dan met terugwerkende kracht in werking moeten treden.

Vijfde lid: Dit vijfde lid is een oude overgangsregeling uit het Kaderbesluit profielen, die echter nog steeds van toepassing is. Daarom is deze naar dit Besluit forensische geneeskunde overgeheveld. Het is een regeling die zorgt dat forensisch artsen die in het register van het Forensisch Medisch Genootschap staan, onder bepaalde voorwaarden ingeschreven kunnen worden als forensisch arts KNMG. Deze regeling geldt nog tot 1 januari 2024. Op deze groep artsen is het vierde lid van de overgangsregeling van overeenkomstige toepassing.

Zevende lid: Met dit lid wordt beoogd dat bestaande systemen en documenten in het kader van herregistratie en erkenning nog twee jaar voor de forensisch artsen van toepassing blijven. Het gaat daarbij om bijvoorbeeld KOERS, het kwaliteitskader cluster 3, de professionaliseringseisen voor opleiders, de accreditatieafspraken voor sociale geneeskunde, de systemen voor evaluatie van het individueel functioneren en het functioneren in een team en de systemen voor (kwaliteits)visitatie. Over de feitelijke invulling daarvan, zullen FMG en de wetenschappelijke verenigingen in cluster 3 nadere afspraken moeten maken. Wanneer die afspraken uitblijven is er mogelijk aanpassing van het zevende lid nodig.